

Pest Megyei Rendőr-Főkapitányság
Gazdaságvédelmi Osztály

Ügyszám : 13000-255/2008 bü.

Előadó : ██████████ r.szds

HATÁROZAT
a nyomozás megszüntetéséről

A Btk. 281. § (1) bekezdés a. pontjába ütköző és a (2) bekezdés a. pontja szerint minősülő különleges, vagy kiemelt jelentőségű védett természeti területet jogellenesen jelentős mértékben megváltoztatva elkövetett természetkárosítás bűntettének gyanúja miatt ismeretlen tettessel szemben folytatott nyomozást a Be. 190. § (1) bekezdés a) pontja alapján, - figyelemmel a 190. § (2) bekezdés első mondatára,

**- mivel a cselekmény nem bűncselekmény-
megszüntetem.**

A határozatot kézbesíteni kell:

1. Dabasi Városi Ügyészségnek.

② Levegő Munkacsoport - 1075 Budapest, Károly krt. 3/a. - feljelentőnek.

A határozat ellen a Be. 195. § (1) bekezdése alapján panasznak van helye, amelyet a közléstől számított nyolc napon belül a határozatot hozó nyomozó hatósághoz kell benyújtani.

INDOKOLÁS

A fenti számú ügyben a Levegő Munkacsoport feljelentése alapján a Dabasi Városi Ügyészség rendelt el nyomozást a Btk. 281. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő természetkárosítás bűntett gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen.

A feljelentés hatóságunk illetékességi területét érintő része szerint, a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: KDVKTVF) 2008. április 18-án, KTVF:151798-12/2008. számon keletkezett határozatában engedélyt adott az első Sportmenedzser Iroda Kft. (továbbiakban: ESI Kft.) részére az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) kormányrendelet alapján Turjánvidék - HUDI 20051 területkódú, és a Peszéri erdő - HUKN 20002 területkódú Natura 2000 kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési területeket érintően, 2008. április 20-ra, illetve 2008. április 24-re a Central Europe Rally megrendezésére.

Az érintett területeken védett és fokozottan védett növény és állatfajok találhatóak, ezért az engedélyek kiadását a feljelentés szerint környezetvédelmi hatásvizsgálatnak kellett volna megelőznie, amely nem történt meg. Azokat a jogszabályban meghatározott eseteket, amelyek esetén a hatásvizsgálat mellőzése lehetséges, a feljelentő szerint a döntés meghozatala előtt egyértelműen nem lehetett megállapítani, így a hatóság mulasztott az eljárás során.

A verseny első futama ezt követően 2008. április 20-án lebonyolítására került, annak ellenére, hogy ekkor a határozat jogerőre még nem emelkedett.

A futam következtében a helyi védett élővilágban 130.315.000, Ft kár keletkezett.

A nyomozást 2008. augusztus 7-én hatóságunk hatáskörbe vonta a Dabas Városi Rendőrkapitányságtól.

Kihallgatásra került Lenkei Péter, a Levegő Munkacsoport környezeti tanácsadója, aki elmondta, hogy elnökségi döntés alapján foglalkoztak a Közép Európa Rally ügyével, mellyel rajtuk kívül még 7-8 másik szervezet foglalkozott.

Miután bejelentkeztek ügyfélként a természetvédelmi engedélyezési eljárásba, az engedély kiadását - 2008. április 14 - megelőzően mintegy egy héttel megkereste őket [REDACTED] a szervezők képviselőjében, és megpróbálta meggyőzni a munkacsoport jelenlévő tagjait arról, hogy a verseny nem fogja károsítani a természetet, illetve megkísérelte rávenni őket arra, hogy mondjanak le fellebbezési jogukról. A Levegő Munkacsoport részéről voltak, akik támogatták a verseny megrendezését, azonban végül a fellebbezés mellett döntöttek, amelyet a KDVKTVF engedélyező határozatának kiadását követően a rendelkezésre álló határidőn belül benyújtottak.

A tanú elmondta, hogy a versenyt jogerős engedély nélkül rendezték meg a szervezők, mivel az engedély a verseny napjáig nem emelkedhetett jogerőre, az érintettek pedig nem mondtak le fellebbezési jogukról.

A verseny ennek ellenére lezajlott, amelyen nem képviseltették magukat, mivel ezt a természetvédelmi örök jelenléte mellett nem érezték szükségesnek.

A versenyt követően informálisan érdeklődtek az okozott károkról, melyek a tájékoztatások szerint súlyosak voltak. Ez alapján tettek feljelentést.

A tanú elmondta még, hogy az engedélyezési eljárás során álláspontja szerint a KDVKTVF nem járt el kellő körültekintéssel, illetve elmulasztotta a verseny várható hatásainak vizsgálatát, amelynek hiányában nem lehetett volna kiadni az engedélyt.

[REDACTED] a KDVKTVF eljáró ügyintézője elmondta, hogy a versennyel kapcsolatban először - a kérelem beérkezését megelőzően nem hivatalosan - 2008. február 21-én tartottak helyszíni egyeztetést a táborfalvi lőtér területén. Ezen a Honvédelmi Minisztérium (továbbiakban: HM) és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban: DINPI) képviseltette magát. Ekkor tájékoztódtak a helyszínen található védett természeti értékekről.

2008. március 4-én kapták meg az Első Sportmenedzser Iroda Kft. kérelmét, amelyben a rendezők a természetvédelmi hatóság engedélyét kérték a verseny megrendezéséhez. Ez alapján fordultak március 5-én a DINPI-hoz a versennyel kapcsolatos szakmai vélemény beszerzése végett. A DINPI március 13-án adott válaszában a verseny megrendezését aggályosnak tartotta.

Március 13-án már a szervezők képviselőinek jelenlétében folytattak le egy helyszíni egyeztetést a verseny tervezett nyomvonalán.

A szervezők ezután több alkalommal kiegészítették kérelmüket, majd a teljes dokumentáció megküldésre került 2008. március 28-án a DINPI-nak vélemény adása végett.

A válasz április 3-án érkezett meg, mely szerint amellet, hogy a DINPI továbbra is aggályosnak tartotta a versenyt, bizonyos feltételekkel megrendezhetőnek ítélték azt.

Április 4-én érkezett meg a verseny által részben érintett területeket felügyelő Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség nyilatkozata, amelyben kikötésekkel hozzájárultak a verseny megrendezéséhez.

Ezt követően április 14-én a társhatóságok által tett észrevételek figyelembe vételével, összesen 19 kikötéssel a KDVKTVF hozzájárult a futamok megrendezéséhez.

A határozat rendes jogerőre emelkedéséhez a rendelkezésre álló idő kevés volt, ezért az ügyfél elkezdte beszerezni az egyes érintettek lemondó nyilatkozatait, amelyeket a futamok megrendezéséig részben benyújtottak a KDVKTVF-hez.

A két futam ezt követően - jogerős engedély hiányában - megrendezésre került. Az április 20-án megrendezett futam idején a tanú két társával volt kint a területen. Ekkor a verseny területének általuk belátott részén a határozatban foglaltaktól csak annyi eltérést tapasztaltak, hogy néhány néző nem a kijelölt nézői pontokon tartózkodott.

Az április 23-án megrendezett második futam idején kilenc fővel voltak jelen. Ekkor a látott szakaszon történtek pályaelhagyások, illetve szintén voltak illegális nézői pontok.

A tanú álláspontja szerint a versenyt engedélyező határozat nagyon szigorú feltételeket szabott meg, melyek betartása nem sikerült maradéktalanul.

Április 23-án, a második futam közben érkezett meg a KDVKTVF tiltó határozata, mert az egyik ügyfél, a Levegő Munkacsoport panasszal élt az engedélyező határozat ellen. A tiltó határozat a verseny közben érkezett meg, de annak átadásáról, illetve a versenyre gyakorolt hatásáról a tanú nem tudott nyilatkozni.

██████████ elmondta még, hogy környezeti hatásvizsgálat elvégzésére nem kapott utasítást, amelyet - tekintettel arra, hogy az esemény nem beruházás volt - nem is tartott indokoltnak.

██████████ a DINPI Természetmegőrzési Osztály vezetője tanúként elmondta, hogy az Igazgatóság 2008. február körül került kapcsolatba. Először nem hivatalosan a terület kezelője, a Honvédelmi Minisztérium megkeresésére vettek részt egy előkészítő egyeztetésen. Itt a tervezett nyomvonalat mutatták be részükre, amely alapján látszott, hogy a természetvédelmi szempontból legértékesebb részeket érintené a verseny, amely miatt további egyeztetésben állapodtak meg.

A következő alkalommal megtörtént a nyomvonal bejárása, amely alapján több helyszínen problémaként merült fel, hogy a használt út nagyon keskeny, illetve a keréknyomok közt is vegetáció volt. Ekkor a HM képviselőinek jelezték, hogy mely szakaszokon szükséges a pályamódosítás, amely 2008. február 26-án levélben is megküldésre került. Ezeken az egyeztetéseken a szervezők még nem képviseltették magukat.

Ezt követően történt egy bejárás, melyen a verseny szervezői is részt vettek, akik kijelentették, hogy olyan megállapodást szeretnének létrehozni, amely átmegy az engedélyezési eljáráson, illetve megfelel a természetvédelmi szempontoknak.

A tanú elmondta, hogy ekkor közölték a szervezőkkel aggályaikat a várható útvonal-elhagyásokkal kapcsolatban, illetve több javaslatot tettek.

Időközben a KDVKTVF-nél benyújtásra került az engedélykérelem, melyhez csatolták azt a nyomvonaltervet, amely a lehetőségek szerint a legmegfelelőbb volt.

Az engedélykérelmet és a csatolt iratokat hivatalosan véleményezték a KDVKTVF felkérésére, és a verseny megrendezését a szervezők többszöri hiánypótlásai ellenére aggályosnak ítélték, mert a rendező a korábban részére közölt problémákra - különösen az esetleges pályaelhagyások kérdésére - nem tudott számukra megnyugtató megoldást találni.

Ezt követően a KDVKTVF a DINPI által leírt aggályokat és feltételeket figyelembe véve meghozta engedélyező határozatát, amely betarthatóságát ugyanakkor a tanú kétségesnek ítélte.

A verseny lebonyolításakor a DINPI részéről a Természetvédelmi Őrszolgálat vett részt, az ott tapasztaltokról ██████████ nem rendelkezett információval, de elmondta, hogy a verseny után kollégája ██████████ mérte fel a KDVKTVF felkérésére a taposások és a pályaelhagyások következtében keletkezett természeti károkat.

██████████ a versenyt szervező ESI Kft. ügyvezetője elmondta, hogy a Dakar Rally induló futamát szerették volna megrendezni 2008. január 5-én Magyarországon, de az végül a szerződés létrejötte ellenére elmaradt. Ennek helyettesítésére kötöttek szerződést egy hasonló verseny megrendezésére a Central European Rally jogtulajdonosával.

Ezt követően intézkedtek a verseny engedélyeztetésére a hivatalos szerveknél. Ez párhuzamosan zajlott az érintett sportszövetségeknél, illetve a természetvédelmi hatóságoknál. A verseny két magyarországi futamát a veszprémi, illetve a dabasi lőtér területén kívánták lebonyolítani, mert ott már 20 éve rendeznek hasonló jellegű versenyeket.

Az illetékes természetvédelmi hatóságoknál beadták az engedélykérelmeket és az útvonalterveket. A tervezett útvonalakat az illetékes Nemzeti Park Igazgatóságok beosztottjaival több alkalommal végigjárták, és a kapott instrukciók alapján módosították azokat. Így a 160 km hosszúságúra tervezett dabasi futamból végül 65 km lett.

A tanú elmondása szerint az engedélyt a verseny előtt mintegy három héttel kapták meg, amely számos, a korábbi egyeztetéseken már közölt előírást tartalmazott, amelyek betartásával rendezhették meg a versenyt.

Előírás volt, hogy 300 főt biztosítsanak a verseny problémamentes lebonyolításához, amelynek eleget tettek. A verseny előtt és azt követően helikopteres felvételeket készítettek és azokat az illetékeseknek leadták.

A versenyzőknek a kijelölt nyomvonalon való tartását szalagok, hálók, illetve a kanyarokban gumik elhelyezésével kívánták elérni, amellet, hogy a pályaelhagyásért komoly büntetést helyeztek kilátásba a versenykiírásban, amelyet a részt vevők elfogadtak.

Ezen kívül megoldották a veszélyes anyagok kezelését, illetve rescue egységeket állítottak fel.

A tanú elmondta még, hogy a verseny előtt felvette a kapcsolatot az összes érintett "zöld" szervezet képviselőjével, akik a veszprémi versenyhez hozzájárultak, a dabasi versennyel kapcsolatban pedig azt a választ adták, hogy előreláthatóan nem fogják a határozatot megpanaszolni.

Ebben a tudatban bonyolították le a április 20-án az első futamot, amely után a környezetvédelmi hatóságok képviselői nem jeleztek problémát.

Április 23-án megrendezték a második futamot. Eddig az időpontig nem volt tudomása arról, hogy bárki panaszt jelentett volna be a versenyt engedélyező határozat ellen. A futam elindítását követően a KDVKTVF egyik dolgozója hozta ki a tiltó határozatot, amelynek azonban nem lehetett érvényt szerezni. Mivel a rajt már megtörtént, és a versenyzők autójában nincs kommunikációs eszköz, ezért a versenyzőket visszahívni nem tudták.

A tiltó határozattal kapcsolatban a tanú elmondta, hogy csak annyit tud, hogy a Levegő Munkacsoport panasa miatt keletkezett.

A versenyt követően elindult egy eljárás a KDVKTVF-nél a károk felmérése kapcsán, amely még nem ért véget. Ennek során az ESI Kft.-t is felkérték a károk felmérésére, amire megbíztak egy szakértőt, azonban a tanú szerint a terület már regenerálódott. Hozzátette még, hogy a verseny megrendezését megelőzően elkészítették egy tanulmánytervet is, amely kifejezetten környezet-, illetve természetvédelmi szempontból vizsgálta a verseny várható hatásait, melyet a DINPI is megkapott.

A tanú elmondta még, hogy időközben a területen rendeztek egy országos bajnoki futamot is.

██████████ a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának vezetője elmondta, hogy a Central European Rally-ról a Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: DDKTVF) megkereséséből szereztek tudomást.

A Természetvédelmi Őrszolgálat a verseny nyomvonalának a Kiskunsági Nemzeti Park területét érintő része melletti területet ellenőrizte, amely terület a teljes nyomvonal mintegy 5 %-át érintette. A feladat az volt, hogy a verseny területét elhagyó személyek ne tegyenek kárt védett természeti értékekben.

A DDKTVF április 14-én engedélyezte a verseny lebonyolítását, majd ezt követően 10 fővel teljesítettek szolgálatot a helyszínen.

A verseny során a tanú nem volt jelen, de elmondta, hogy az utólagos ellenőrzés alkalmával kollégái nem állapítottak meg természetkárosítást az illetékességi területükön..

██████████ a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának helyettes vezetője ██████████ megegyezően adta elő a történeteket.

Vallomásában elmondta még, hogy az első futam idején 10 fővel, a második futam idején 5 fővel voltak jelen a helyszínen. a verseny ideje alatt természetkárosítást nem tapasztaltak, a verseny környékén a versenyre igyekvő, de rossz irányba tartó személyeket átírányították, de nem tapasztaltak semmi olyan körülményt, ami szabálysértési, illetve büntetőeljárás kezdeményezését indokolta volna.

A futamokat követően kollégái bejárták a területet és megállapították, hogy a versenyen részt vevő járművek a nyomvonalat kiszélesítették, de védett természeti értékekben nem keletkezett kár.

A versenyt követően a Reflex Környezetvédő egyesület és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium is érdeklődött, hogy illetékességi területükön keletkezett-e kár, amire nemleges válaszokat adtak.

██████████ a KDVKTVF másik illetékes beosztottja elmondta, hogy 2008. áprilisában került kapcsolatba a Central European Rally engedélyezési ügyével.

Az engedélyt a Felügyelőség az Első Sportmenedzser Iroda Kft. részére adta ki 2008. április 14-én. Ekkor a határozatot minden ügyfél megkapta faxon, illetve levélben is kiküldésre került.

Az első versenynap 2008. április 20-a volt, eddig a napig egyik érintett ügyfél sem élt jogorvoslati jogával, illetve 2008. április 17-én a rendező cég beküldött néhány lemondó nyilatkozatot.

A 20-i versenynapon ██████████ végzett ellenőrzést a területen, és a keletkezett jegyzőkönyvben szerepel, hogy a futam során történtek olyan dolgok pl. pályaelhagyás, amelyeket az engedély szerint el kellett volna kerülni. Ezzel kapcsolatban hatósági intézkedés nem történt, mert nem állt rendelkezésre olyan adat, ami alapján ez szükségessé vált volna.

A következő versenynapon éppen indultak ki ellenőrizni a helyszínre, amikor tudomására jutott, hogy az előző munkanapon a munkaidő lejárta körüli időben érkezett egy fellebbezés a Levegő Munkacsoporttól. Ezzel kapcsolatban azt hallotta a futam reggelén, hogy gyorsan megcsinálják a tiltó határozatot, amit kihoznak a helyszínre.

Kiérkezésükkor már elindult a futam, mire mindannyian az előre megbeszélte területekre mentek. Emiatt a tanú nem tudta, hogy a határozatot mikor hozták ki és adták át. A helyszínről három óra körül távoztak, ekkor a verseny még folyamatban volt.

A futamot tudomása szerint nem állították le, mert ezt kollégái fizikailag nem tudták kivitelezni, a szervezők passzivitásának okáról pedig nincs tudomása.

Az április 23. napi futam idején szintén tapasztaltak eltéréseket az engedélyben meghatározottaktól, történtek pályaelhagyások, találtak egy illegális nézői pontot, illetve hiányolták a biztonsági emberek jelenlétét.

A versenyt követő napon felterjesztették a másodfokú hatósághoz a fellebbezést.

Ezt követően több szervtől kaptak megkereséseket a tárgyban. Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség több alkalommal is kért be információt, majd 2008. augusztus 22-én kelt határozatukkal helyben hagyták a versenyt engedélyező határozatot.

Időközben megindították az eljárást a természetvédelmi bírság kiszabása iránt, amelybe szakértőként vonták be a DINPI-t, ahol elkészítettek egy szakvéleményt.

A szakvélemény alapján nem került még kiszabásra bírság, mert az ügyfél augusztus 22-én tett egy észrevételt a szakértői véleményre, melyben kifogásolta a megállapított természeti értékekben okozott kár mértékét. Ezt megküldték a DINPI-nek, ahol a szakvélemény felülvizsgálatára intézkedtek.

A tanú elmondta még, hogy az engedély kiadását egy komoly előkészítő tevékenység előzte meg. Folyamatos egyeztetések zajlottak a felek közt. Több alkalommal történt tudomása szerint helyszíni egyeztetés is. A kérelem benyújtása és a verseny időpontja közt rendelkezésre álló idő kevesebb volt annál, ami a jogszabály szerint az ügyintézésre fordítható, de a rendelkezésre álló időn belül sikerült az összes szükséges ellenőrzést stb. lebonyolítani.

Az nem egyedi eset, hogy - főleg rendezvényeknél - a rendelkezésre álló határidőn jóval belül kell döntést hozni. Ilyen esetekben, amennyiben az lehetséges, megpróbálnak érdemben reagálni a kérelmekre.

A tanú a hatásvizsgálat elmaradásával kapcsolatban elmondta, hogy a 275/2004 (X. 8.) kormányrendelet úgy fogalmaz, hogy amennyiben a Natura 2000 területen olyan terv, vagy beruházás indulna, amelynek a területre illetve annak élővilágára várhatóan jelentős hatása lehet, akkor a terv kidolgozójának, illetve az engedélyezőnek vizsgálni kell a várható hatást, ez azonban nem azonos a hatásvizsgálattal, amelyet a 314/2005. (XII. 25.) kormányrendelet szabályoz. Ebben fel vannak sorolva azok az esetek, amikor hatásvizsgálat lefolytatása szükséges. Ez a konkrét eset nem tartozik a hatásvizsgálatra kötelezettek közé.

A konkrét esetben megvizsgálták a kérelmet, megállapították, hogy várhatóan jelentős hatása lehet a területre, majd ezt követően lefolytatták a szokásos eljárást a várható hatás vizsgálatára. Miután ez lezajlott, kerültek meghatározásra azokat a feltételek, amelyek betartása esetén a rendezvény várhatóan nem gyakorol káros hatást a területre, ezek kerültek be az engedélybe.

██████████ a DINPI ökológiai referense az ügyel kapcsolatban elmondta, hogy a Táborfalvi Lő- és Gyakorlótér területére a HM hívott össze a területre egy megbeszélést 2008. év elején, ahol ismertették azt az elképzelést, hogy az ESI Kft. tereprally versenyt szeretne rendezni a területen. Ezen a megbeszélésen a HM különböző egységei képviseltették magukat, a szervező részéről nem voltak jelen. A HM részéről átadtak egy nyomvonal-tervezetet, de a nyomvonalat nem járták végig.

Ezt a tervezetet utólag véleményezték, amelyben a megállapítás annyi volt, hogy az eredeti nyomvonalhoz képest mindenképpen nyomvonal-módosítás szükséges, illetve kifejezték abbéli aggályaikat, hogy károkozás nélkül befejezhető-e a verseny.

Ezt követően többszöri egyeztetés történt a HM illetékeseivel, illetve bejárták a helyszín kritikus pontjait és megmutatták a fokozottan veszélyeztetett helyeket, amely alapján folyamatosan módosításra került a nyomvonal.

A szervezők képviselőjével a tanú az egyik bejárásán találkozott, amikor gyakorlatilag megtörtént a hatósági engedélyben később szereplő nyomvonal kijelölése.

A szervező ESI Kft. ekkor még nem indította el az engedélyezési eljárást, de ekkoriban már voltak e-mail váltások a tárgyban, melyekben a nyomvonal és az engedélyezett nézői pontok elhelyezését egyeztették.

Ezt követően adták be az engedély-kérelmet a KDVKTVF-hez, amely erre szakértőként megkereste a DINPI-t a rendezvénnyel kapcsolatban. Feljűk ugyanazokat az aggályokat közölték, amelyeket már a HM illetékeseinek is megírtak.

A KDVKTVF ezután adta ki az engedélyt április közepén, mintegy egy héttel a verseny első futama előtt. A határozatban szerepeltek azok a feltételek, amelyeket korábban a DINPI azért fogalmazott meg, hogy amennyiben a versenyt engedélyezik, ezekkel a kikötésekkel adják meg az engedélyt.

A tanú elmondta, hogy a verseny két futamán, nem volt jelen, az ott törtétekről hallomásból, illetve a természetvédelmi örök által készített felvételekből szerzett tudomást. Az örökollégák elmondása, illetve a felvételek szerint a nézői pontok eltértek az engedélyben meghatározottaktól, és pályaelhagyásokat tapasztaltak a verseny során.

A verseny utáni helyzetfelméréssel a természetvédelmi örök voltak megbízva, akik segítséget kértek ennek elvégzéséhez. A tanú május közepén ment ki a területre a károsodásokat felmérni. Ekkor bejárták a verseny útvonalát, és a károsodásokkal kapcsolatban készített GPS-es terület és növényszám adatokat pontosították. A károsodott növények mennyiségének meghatározását a ritkább fajok esetében egyedi számlálással, a tömegesen előforduló fajoknál pedig becsléssel határozták meg.

Ezután a KDVKTVF-től érkezett egy felkérés, amely alapján készített egy szakértői állásfoglalást a verseny következtében károsodott természeti értékekkel kapcsolatban.

Ezt követően csak e-mail váltások történtek a szervezők és az igazgatóság között. Ezekben a szervezők kifogásokat fogalmaztak meg a károsodott értékek mértékével, illetve azzal kapcsolatban, hogy a Natura 2000 kijelölés alatt nem álló területekre is megbecsülték az okozott kárt.

A mennyiségi kifogásokkal kapcsolatban nem reagáltak, az utóbbi kifogással kapcsolatban azt a választ küldték, hogy a védett természeti értékek nem Natura 2000 oltalom alatt is védelmet élveznek.

Augusztus végén a szervezők részéről érkezett egy kifogás a KDVKTVF-hez, amelyben kifogásolják, hogy becsléssel lett megállapítva a károsodott növények száma, illetve észrevételezték, hogy az érintett területek regenerálódtak, így azokban kár nem keletkezett.

Ezzel kapcsolatban szeptember 16-án ismételten megtekintették a lőtér érintett területét, ahol azt tapasztalták, hogy azokon a területeken, ahol a verseny talajsérülést okozott, a terület valóban benövényesedett, de nem az eredeti vegetáció állt helyre, hanem egy gyom szaporodott el. Azokon a területeken, ahol a növényzetet csak "legyúrták", és nem keletkezett talajsérülés, ott a növényzet nagyrészt regenerálódott. Az egyes növényfajok esetében a tartósan okozott kár jelenleg már kimutathatatlan, mert azonosítani sem lehet azokat az egyedeket, amelyek károsodtak. Ez alapján elkészített egy szakvéleményt.

██████████ a DINPI Természetvédelmi Őrszolgálat vezetője elmondta, hogy a Central European Rally versennyel kapcsolatban pár nappal a rendezést megelőzően kapott feladatot. Azt megelőzően csak a sajtóból tudott arról, hogy szeretnének versenyt rendezni, de ekkor az engedély kiadása még nem történt meg.

Feladata a védett értékek lehetőség szerinti biztosítása volt, figyelembe véve az engedélyező határozatban foglalt biztosítékokat. Egészen pontosan a határozat rögzítette, hogy milyen helyszínt használhatnak a verseny során, hol alakíthatnak ki nézői pontokat stb., ezek betartására kellett ügyelnünk, illetve arra, hogy a nézők a kijelölt helyekről ne távozzanak el, illetve ne okozzanak természetkárosítást.

Az első futam előtt április 19-én kollégái a szervezők képviselőivel tartottak egy helyszínbemjárást, amely során egyeztettek az őri pontokról, illetve a szervezők átadtak egy térképet, amelyen jelezték, hogy hol helyezik el a saját biztosító embereiket, illetve szerepeltették a nézői pontokat. Ez alapján a természeti értékeket is figyelembe véve készítették egy szolgálat ellátási tervet, amelyen a saját felállási pontjainkat jelöltük meg összehangolva a kapott térkép adataival.

Az április 20-i első versenynapon egy az engedélytől eltérő, tévesen kialakított nézői pont találtak, amelyet nem tudtak felszámolni, de intézkedtek a terület védelmére. Ettől eltekintve minden rendben zajlott.

A versenyt követő napon kollégái bejárást tartottak és fényképekkel dokumentálva rögzítették, hogy a határozatban foglalt egyik követelményt, miszerint az autókkal a már meglévő nyomvonalakon kell maradni, a versenyzők nem tartották be. Több helyen tapasztalták, hogy a verseny során kiszélesítették a nyomvonalakat, amelyet jegyzőkönyvben rögzítettek. Erről tájékoztatták a KDVKTVF-et.

Ezt követően szereztek tudomást arról, hogy a Levegő Munkacsoport fellebbezést nyújtott be a határozat ellen a második futamot megelőző napon 16 órakor. Eddig úgy gondolták, hogy a határozat jogerős volt. Ezt követően a Felügyelőség úgy döntött, hogy a versenyt megtiltja, amely határozatot a futam megrendezésének napján futár vitte ki a szervezőkhöz 10 óra körül. Erről később értesültek. Ekkor már mintegy két órája folyamatban volt a verseny, amelyet az előző felállásnak nagyjából megfelelően, de az engedély nélküli nézői pontot is felszámolva biztosítottak. A futamot követően megállapítottuk, hogy pályaelhagyások akkor is történtek, és ebből adódóan nőtt a természetkárosítás mértéke, amelyet dokumentáltak.

Ezen kívül még egy részletes bejárást tartottak pár nappal később a HM illetékeseivel, amelyben szintén szerepel, hogy történt természetkárosítás.

██████████ a HM Környezetvédelmi Osztályának vezetője elmondta, hogy a Central European Rally-val 2008. év elején került kapcsolatba. A szervezők felvették a kapcsolatot a HM valamelyik szervével, hogy a táborfalvi lőtér területén rally tevékenységet folytathassanak amellyel kapcsolatban az esemény környezetvédelmi oldalával, illetve a bérleti szerződés környezetvédelmi részével foglalkoztak.

A bérleti szerződést megelőzően áttekintették az esemény jogi háttérét, illetve a terület természetvédelmi adottságait, majd ezek alapján elkészítették a bérleti szerződés természetvédelmi részét.

A helyszínt az előkészítés során legalább egy alkalommal kimentek és a helyszínen is egyeztettek a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság embereivel az esemény várható hatásairól. Közös álláspontjuk volt, hogy a bérleti szerződésben, illetve a környezetvédelmi hatósági engedélyben kell meghatározni azokat a feltételeket, amelyek biztosítják, hogy a tevékenység ne károsítsa a lőtér területét.

Ezt követően 2008. március 10-én létrejött a szerződés a bérlő ESI Kft.-vel. Ebben általános feladatokat írtak elő a bérlő részére környezetvédelmi szempontból, és tájékoztattuk a környezetvédelmi hatósági engedélyeztetési kötelezettségről.

A szerződésben a versenyt megelőző feladatként előírtak egy előzetes felmérési és dokumentálási kötelezettséget a bérlőnek, hogy legyen mihez hasonlítani a verseny utáni állapotokat, illetve el kellett készítenie egy kárelhárítási tervet. A bérlő az előírt kötelezettségeknek eleget tett.

A bérlő a hatósági engedélyt beszerezte, amit az eljáró KDVKTVF hivatalból megküldött. Ezt követően 2008. április 18-án megtörtént a terület birtokba adása, amelyről jegyzőkönyv készült. Ebben szerepel, hogy a környezetvédelmi állapot megóvása elsődleges.

A két futam megrendezése után 2008. április 29-én megtörtént az ingatlan visszavétele, amelyen szintén képviseltette magát a Környezetvédelmi Osztály. A készült jegyzőkönyvben megállapítást nyert, hogy a viperás gyepek mintegy 4-5 kilométer hosszan károsodott.

Ezután a bérlő figyelmét több alkalommal is felhívták, hogy készítsen helyreállítási tervet, azt engedélyeztesse a környezetvédelmi hatóságokkal, majd hajtsa végre.

A bérlő a visszavételi jegyzőkönyvben meghatározott útjavítási munkákat elvégezte, amelyről 2008. május 16-án jegyzőkönyv készült. Ezt követően is felszólították a bérlőt, hogy a természetvédelmi értékek helyreállítását - a tájrehabilitációt - is végezze el. A bérlő felvette a kapcsolatot a Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatósággal e tekintetben, amely eljárás még folyamatban van.

A Magyar Nemzeti Autósport Szövetséget is tájékoztatták levélben arról, hogy amennyiben továbbra is szeretnék erre a tevékenységre használni a területet, úgy szükséges a lőtér rehabilitációjának elvégzése. A szövetség 2008. július 7. napján kelt válaszában intézkedést ígért a tárgyban, és egyben azt a tájékoztatást adta, hogy a szervezők szeretnének mindenben megfelelni a rehabilitáció tárgyában támasztott szakmai követelményeknek, amivel kapcsolatban több helyről várnak szakvéleményt.

A büntetőeljárás során megtörtént a KDVKTVF-től, a DINPI-től és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságtól a versennyel kapcsolatban létrejött iratanyag beszerzése.

A beszerzett iratokból a természetvédelmi hatóságok és a HM részéről kihallgatott tanúk vallomásaival egybehangzóan megállapítható, hogy a kérelmező első Magyar Sportmenedzser Iroda Kft. a tervezett versenynapokat megelőzően mintegy kettő hónappal indította meg hivatalosan a KDVKTVF-nél az engedélyeztetési eljárást, azonban már ezt megelőzően folytattak egyeztetéseket az útvonal és tervezett nézői pontok tekintetében.

Az eljárás során az illetékes természetvédelmi hatóság soron kívül bírálta el a benyújtott kérelmet, és az eljárásban - szakértő bevonásával - megvizsgálták a verseny várható hatását a területre, majd figyelembe véve a társhatóságok állásfoglalásait, olyan feltételekkel engedélyezték a sportesemény megrendezését, amelyek betartása esetén a verseny során a várható környezetterhelés és a károkozás veszélye a lehető legkevesebb volt.

A feljelentő által szükségesnek ítélt, és álláspontjuk szerint a hatóság által elmulasztott hatásvizsgálati kötelezettséget a Natura 2000 területeken a 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet írja elő, ugyanakkor a jogszabály a hatásvizsgálat pontos tartalmát nem jelöli meg. A tanúvallomások, illetve a beszerzett iratok alapján ugyanakkor megállapítható, hogy a KDVKTVF a szokásos eljárást lefolytatta, melynek során vizsgálati kötelezettségének eleget tett.

Az iratokból megállapítható továbbá, hogy a szervező cég - bár lépéseket tett arra, hogy jogerős engedély birtokában rendezze meg a versenyt, a határozat jogerőre mégsem emelkedett.

A szervezők magatartásáról a beszerzett iratokból megállapítható, hogy a határozatban foglalt kitételeknek eleget tettek, a hatóság által szükségesnek ítélt intézkedéseket megtették, de a nézők által okozott kisebb mértékű, illetve a versenyzők által okozott jelentős természeti károk létrejöttét teljes mértékben nem tudták kiküszöbölni.

A Btk. 281. § (1) bekezdés a. pontjába ütköző és a (2) bekezdés a. pontja szerint minősülő természetkárosítás büntette törvényi tényállásának vonatkozó része szerint "aki a) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló jogszabály szerinti különleges madárvédelmi területet, különleges természetmegőrzési területet, vagy annak jelölt területet, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet, vagy annak jelölt területet; vagy b) védett 1. természeti területet, 2. barlangot, 3. élő szervezetek életközösségét vagy azok élőhelyét jogellenesen jelentős mértékben megváltoztatja" büntettet követ el.

A rendelkezésre álló adatok alapján tehát a cselekmény részben megfelel a bűncselekmény törvényi tényállásában foglaltaknak, hiszen a szervező cég jogellenesen bonyolította le a versenyt, mivel nem rendelkezett a lebonyolításhoz szükséges jogerős engedéllyel, továbbá tény, hogy a sportesemény következtében a területen jelentős mértékű változtatások történtek.

Ugyanakkor megállapítható, hogy nem a természetvédelmi hatóság, illetve a szervező gazdasági társaság szándékos vagy gondatlan magatartása következtében keletkezett kár a természeti értékekben. A hatóság által lefolytatott eljárás - mint azt a másodfokon eljáró Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által a fellebbezés tárgyában hozott határozata is alátámasztja - alapos volt, melynek során mindenre kiterjedően, a jogszabályokat helyesen értelmezve döntöttek a verseny engedélyezése mellett.

A szervező cég az engedélyező határozatban megfogalmazott kötelezések figyelembe vételével rendezte meg a versenyt, amelyeket szándékuk ellenére nem tudtak maradéktalanul betartatni.

A verseny során keletkezett kárral kapcsolatban megállapítható, hogy a károsított vagy elpusztított egyedek elhelyezkedését a felméréskor nem rögzítették, csak a károsított területekről vannak hozzávetőleges adatok. Ebből adódóan azonban lehetetlen nyomon követni azt, hogy az egyes károsításokat mely személy(ek) okozhatták. A helyszínen rögzített anyagokban konkrét természetkárosítás nem fedezhető fel, a felvételek elkészítési helye ismeretlen, és arra vonatkozóan sincs adat, hogy a felvételeken szereplő helyszíneken megtalálható-e bármely védett természeti érték.

Mindezek alapján a nézők és a versenyzők által a természetvédelmi értékekben okozott kár egyes személyekre nem bontható le a, így további személyekkel szemben büntetőeljárást indítani lehetetlen.

Tekintettel a fentiekre a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

A jogsértés, miszerint a szervező gazdasági társaság jogerős engedélyező határozat hiányában rendezte meg a versenyt közigazgatási eljárásban vizsgálható.

Budapest, 2008. november 3.

[REDACTED]
[REDACTED]
rendőrségi főtanácsos
osztályvezető *h*